

Az Eurofound hozzájárulása a szociális jogok európai pilléréhez

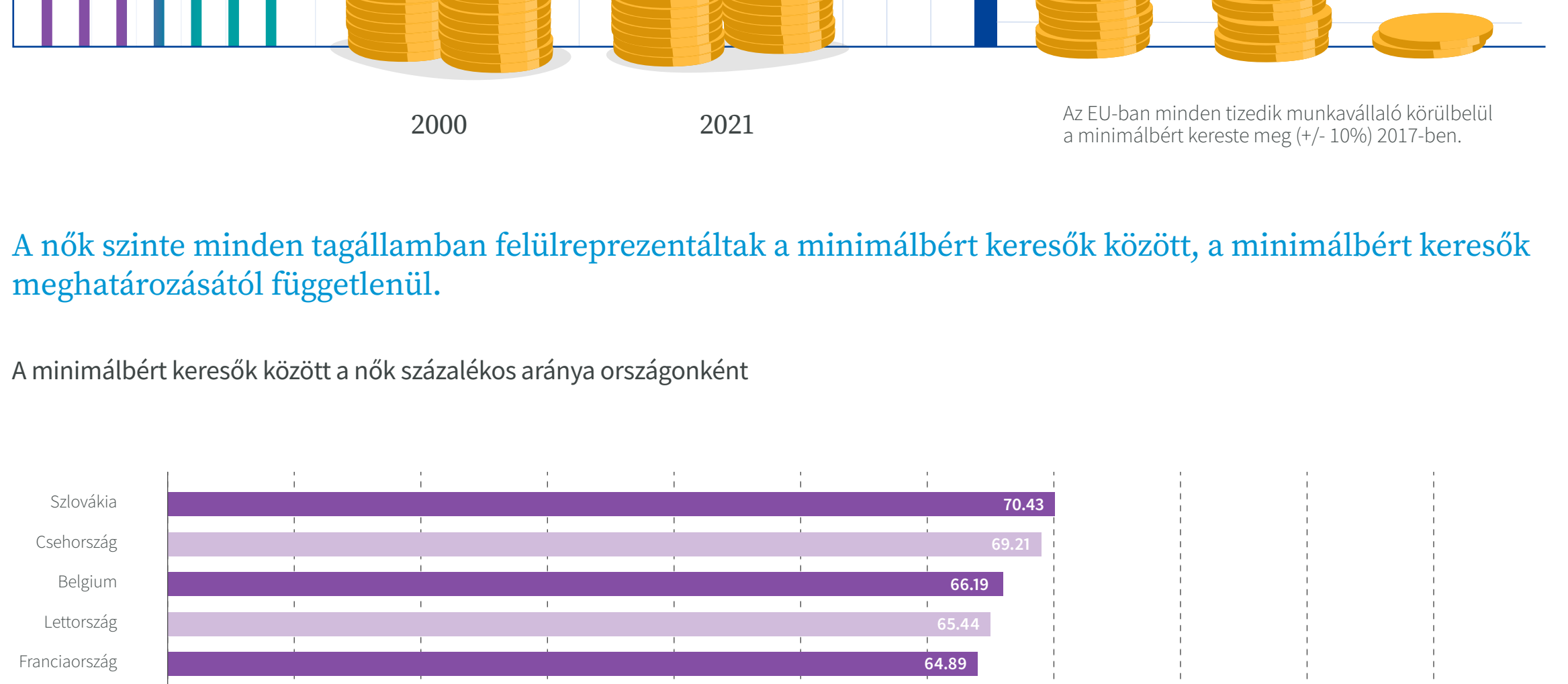
A szociális jogok európai pillére az európai szociális stratégia, amely biztosítja, hogy „a klímasegesség, a digitalizáció és a demográfiai változás átmeneti szociálisan tisztességes és igazságosak legyenek”. Cselekvési tervet kiemelt célokat javasol az EU számára, amelyeket 2030-ig kell elérnie.

Az Eurofound kutatásai és eredményei támogatják a szociális jogok európai pillérének cselekvési tervében meghatározott célokat, és a COVID-19-et követően Európa-szerte hozzájárulnak a jobb munka- és életkörülmények fenntartásához.

Minimálbér

A törvényes minimálbér javultak a többi munkavállalói bérez képest az évezred eleje óta.

Az emelkedő tendencia ellenére a minimálbér az országok többségében továbbra is alacsonyabbak **50%** vagy jóval alacsonyabbak a mediánbérekénél.

Ez különösen igaz a közép- és kelet-európai uniós tagállamokra.

Az EU-ban minden tizedik munkavállaló körülbelül a minimálbért kereste meg (+/- 10%) 2017-ben.

A nők szinte minden tagállamban felülreprezentáltak a minimálbért keresők között, a minimálbért keresők meghatározásától függetlenül.

A minimálbért keresők között a nők százalékos aránya országonként

A COVID-19-válság által érintettek számára a kormányok Európa-szerte jövedelem-stabilizációs intézkedéseket hoztak.

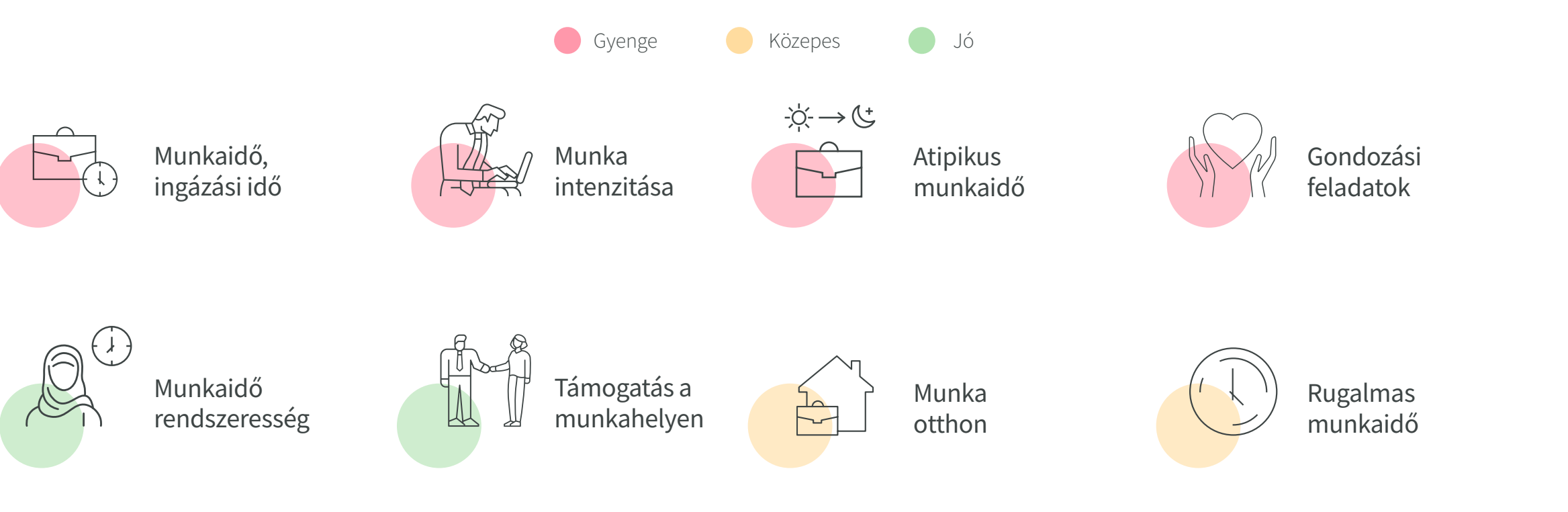

Forrás: EU-SILC 2019

A munkaidő, illetve a munka és a magánélet egyensúlya

A munka és a magánélet egyensúlyának előnyei széleskörűek, többek között a következők: nagyobb elégedettség, nagyobb munkahelyi elégedettség, jobb mentális egészség és jólét, valamint nagyobb motiváció és elkötelezettség.

Munkával való elégedettség szintje

Különböző tényezők játszanak szerepet a munka és a magánélet egyensúlyának elérésében

A munka és a magánélet egyensúlyának tényezői

A nagy munkamennyiség, a hosszú munkaidő és az atipikus munkaidő a **munka és magánélet egyensúlyának romlását eredményezi**. A munkaidő rendszersége, valamint a kollégák és a vezetés támogatása a **munka és magánélet egyensúlyának javulását eredményezi**.

Az egyre nagyobb arányú távmunka a világvárvány alatt rávilágított arra, hogy **elmosódott a határvonal a munka és a magánélet között**.

Az otthonról távmunkát végzők kétszer nagyobb valószínűséggel lépik túl a **48 órás munkaidő limitet** mivel a helyszínen dolgozók sokkal nagyobb valószínűséggel dolgoznak a szabad idejükben.

Ezenkívül a COVID-19-világvárvány **nagyobb hatást gyakorolt a nők esetében a munka és a magánélet közötti egyensúlyra, mint a férfiaknál**, és a nőket nagyobb mértékben érintette a csökkentett munkaidő, valamint a fiatal nők nagyobb eséllyel vesztették el a munkájukat, mint a férfiak.

A férfiak jellemzően több időt töltenek fizetett munkával a nők pedig fizetetlen munkával.

Különösen a gondozási feladatok terhei növekedtek a világvárvány idején a nők esetében.

Nemek közötti egyenlőség

Munkaerőpiac

Az elmúlt fél évszázad egyik legjelentősebb fejleménye a nők munkaerőpiaci részvételének hatalmas növekedése.

Nemek közötti foglalkoztatási különbség

Az EU-ban 3 nettó új munkahelyből 2-t az elmúlt két évtizedben nők töltöttek be. Míg az eredmény a nemek közötti foglalkoztatási különbséget csökkentesíti jelzi, azonban a különbség még mindig fennáll szinte minden EU-tagállamban.

Nemek közötti egyensúly

A nemek közötti foglalkoztatási különbség csökkenése ellenére a munkahelyek nemek szempontjából nem váltak kiegyensúlyozottabbá. A foglalkoztatás legnagyobb növekedése főként a nők körében és a nők által dominált munkahelyeken ment végbe.

Nemek közötti bérszakadék

A nemek közötti bérszakadék a jól fizetett munkakörökben a legnagyobb. Ez a tagállamok közös mintája, és annak ellenére megfigyelhető, hogy a fiatal nők egyre inkább megelőzik a fiatal férfiakat az iskolai eredmények tekintetében.

A nők foglalkoztatásának az évtized végéig legalább **háromszor gyorsabban kell növekednie**, mint a férfiaknak, hogy teljesüljenek a nemek közötti egyenlőségre és a foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzések, amelyek az szociális jogok európai pillérének cselekvési terve irányoz elő.

78%-os foglalkoztatottság és a nemek közötti foglalkoztatottsági különbség felére csökkentése 2030-ig.

Fiatalok

A 2008–2013-as válság rávilágított arra, hogy a fiatalok jobban ki vannak téve a gazdasági recessziónak, mint más korcsoportok. A COVID-19-válság idején ismét a fiatalokat sújtotta leginkább a munkahelyek elvesztése.

A COVID-19-világvárvány hatása
A 18–29 évesek 12%-a számolt be arról, hogy elvesztette munkáját a világvárvány alatt.

A NEET aránya emelkedik
Azon 15–29 év közötti fiatalok aránya, akik nem vesznek részt foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben (NEET) növekedett és elérte a 13,7%-ot 2020-ban.

A szociális pillér célkitűzése
A szociális pillér célja a NEET-fiatalok arányának lecsökkentése 9%-ra 2030-ig.

A Covid-19-válság az idősebb csoportokhoz képest aránytalanul nagy hatást gyakorolt a fiatalok életpiel való elégedettségére és mentális jólétére. Az intézményekbe vetett bizalom szintje azonban a fiatalok körében továbbra is magasabb, mint más csoportok esetében.

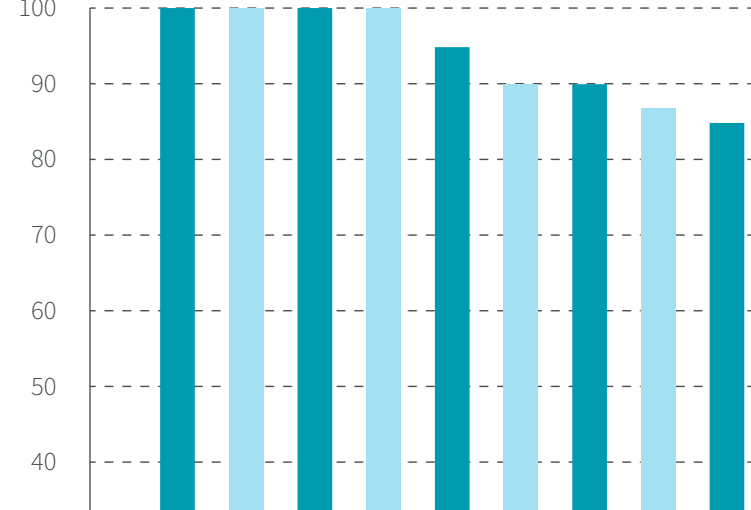
A megfontolt pénzügyi támogatás és a szociális védelem akadályainak csökkentésére irányuló rövid távú intézkedések kulcsfontosságúak voltak a fiatalok számára a világvárvány idején. A politikai döntéshozóknak az olyan hosszú távú intézkedéseket kell előtérbe helyezniük, mint például a munkahely, a tanulás és a tanulószervezős gyakorlati képzéshez való hozzáférés javítása, valamint a munkahelyi biztonságát növelő intézkedések.

A 2022. évet az ifjúság európai évének nyilvánították.

Készségek és képzés

Az EU-ban fontos a képzés munkahelyi eredmények eléréséhez

A munkavállalók többsége nyújt legalább valamilyen képzést egyes munkavállalóknak, de csak kevés munkahely kínál átfogó képzést és tanulási lehetőségeket valamennyi munkavállalója részére. A bizalomteljes és befolyásos társadalmi párbeszédet folytató munkahelyeken nagyobb valószínűséggel fordult elő a munkavállalók rendszeres, közvetlen részvétele, amely érdemi változást eredményez.

Képzettség
A munkavállalók 71%-a rendelkezik a munkakörük által támasztott követelményeknek megfelelő készségekkel

A szociális pillér cselekvési tervének célkitűzése:
2030-ra a felnőttek legalább 60%-a vegyen részt képzésben évente

Platformalapú munkavégzés

Platformgazdaság
A platformgazdaság gyors térnyerése az európai munkaerőpiac jelentős átalakulásához vezetett, amelyet a COVID-19-világvárvány felgyorsított. A meglévő szabályozási kereteknek és az önkéntes kezdeményezéseknek még fel kell zárkóznia.

Lehetőségek kontra kihívások
A platformgazdaság lehetőséget nyújt a munkavállalóknak a digitális piacon való részvételre, de egyben kihívásokat is teremt a munkafeltételek, a szociális biztonság, az adózás és a kollektív képviselő területein.

Szociális védelem
A platform-munkavállalók szociális védelmének javítása prioritás, különösen azok esetében, akiknek ez a főállásuk, vagy akik azt más bizonytalan foglalkoztatással kombinálják.

A nem szabványos foglalkoztatás szintje az EU-ban

Szociális védelem

A szociális pillér kimondja, hogy munkaviszonyuk típusától és időtartamától függetlenül a munkavállalóknak, és hasonló feltételek mellett az önfoglalkoztatóknak is joguk van megfelelő szociális védelemhez

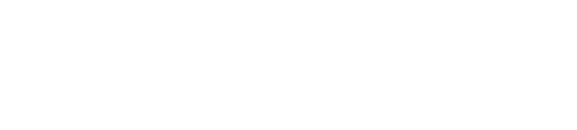
A vállalkozás idején a munkanélkülivé válás valószínűsége sokkal nagyobb volt az önfoglalkoztatók esetében (13%), mint az alkalmazottak (8%) és a munkavállalókat alkalmazó önfoglalkoztatók esetében (2,3%). A COVID-19-válság lehetővé tette a korábban elérhetetlen támogatást az önfoglalkoztatók számára.

Égésügyi és gondozási szolgáltatások

Az idős európai társadalmakban egyre nagyobb az igény a hosszú távú gondozásra, például az otthoni ápolásra, a szociális gondozásra és az ápolási szolgáltatásokra az idősök, a fogyatékkal élők vagy a gyenge szervezettek számára

44 millió ember biztosít gyakori információt, hosszú távú ápolást rokonoknak vagy barátoknak családi ápolóként.

Körülbelül 6,3 millió ember dolgozik a hosszú távú ápolási szektorban az EU-ban, ez egy évtized alatt egyharmados növekedést jelent.

Azonban a hosszú távú ápolási szektorban dolgozók közel kétötöde különösen nagy egészségügyi károsodást szenved és nem számíthat arra, hogy idősebb korban is képes legyen ellátni a munkáját – jóval kevesebb, mint az egészségügyben dolgozók, vagy általában véve.

A kielégítetlen egészségügyi szükségletek összességében csökkentek az EU-ban, éspedig csaknem 40%-kal, a 2008. évi 6,9%-ról 2019-re 4,2%-ra. Azonban a COVID-19-világvárvány miatt a kielégítetlen egészségügyi szükségletek jelentősen megnövekedtek. Továbbra is aggodalomra adnak okot a halasztott megelőző szűrések, a rákos megbetegedések halasztott kezeléseinek potenciális késleltetett hatásai és más egészségügyi problémák.

Forrás: Hosszú távú ápolási szolgáltatások: Foglalkoztatás és munkafeltételek, 2020

Munkaügyi kapcsolatok és szociális párbeszéd

- A szociális partnerek a kollektív tárgyalásokon keresztül döntő szerepet játszanak az európai munkavállalók szociális biztonságának, valamint a munkáltatók számára a stabil és kiszámítható keretek megőrzésében szempontjából.
- A hatékony európai szociális párbeszédhez szoros munkaadókat és munkavállalókat kell bevonni. A politikai döntéshozóknak ki kell hangsúlyozniuk a COVID-19-válság jelentette lehetőséget abból a célból, hogy új kezdeményezéseket indítsanak a kollektív tárgyalások előmozdítására, megerősítésére és támogatására.

A tisztességes, jól működő és kiegyensúlyozott munkaügyi kapcsolatok megőrzése és előmozdítása döntő fontosságú az inklúzió és fenntartható növekedés és társadalmi fejlődés biztosításához az EU-ban, különösen a COVID-19-et követően

Társadalmi kohézió és konvergencia

A fenntartható gazdasági és társadalmi konvergencia központi szerepet játszik Európa tartós stabilitása szempontjából, és integrált európai megközelítést igényel.

A COVID-19-világvárvány az egyenlőtlenségek további növekedésének kockázatát hordozza magában a tagállamok között és a társadalmi-gazdasági csoportok vonatkozásában. Ez próbára teszi a tagállamok gazdasági és társadalmi ellenálló képességét a gazdasági és társadalmi különbségek kockázataival szemben az EU-ban.

A növekvő egyenlőtlenségek az EU stabilítására is kihátással lehetnek, és hangsúlyozzák a szociális pillér teljes körű végrehajtásának és annak a szükségességét, hogy ezeket az intézkedéseket egyértelműen kommunikálják az uniós polgárok felé.

Az Eurofound uniós konvergenciafigyelő központjának és a convergEU app felfedezése

